

Český ráj

UNESCO a geoparky

nástroj holistické ochrany přírody

Území pod patronací UNESCO

program	Počet	země
Světové dědictví	890	148
Člověk a biosféra	553	107
Geoparky	63	19

Globální síť geoparků

platforma pro spolupráci

- 39 členů Sítě evropských geoparků
- 22 členů Národní sítě geoparků Číny,
- 3 geoparky v Japonsku
- 1geopark v Íránu, Brazílii, Malajsii a Austrálii
- Geoparky jsou oficiální iniciativou oddělení Ekologie a věd o Zemi UNESCO

Globální síť geoparků UNESCO

72 geoparků v 22 státech

září 2010

- Austrálie (1)
- Brazílie (1)
- Česká republika (1)
- Čína (22)
- Francie (2)
- Chorvatsko (1)
- Itálie (4)
- Írán (1)
- Japonsko (3)
- Malajsie (1)
- Německo (6)
- Norsko (1)
- Portugalsko (2)
- Rakousko (1)
- Republika Irsko (1)
- Rumunsko (1)
- Řecko (2)
- Spojené království Velké Británie a Severního Irsku (7)
- Španělsko (4)

Sít' evropských geoparků

Evropský geopark je oblast s geologickým dědictvím mezinárodního významu, se strategií udržitelného rozvoje a plánem zapojení místních komunit

Geopark podporuje také další aspekty přírodního a kulturního dědictví

Geopark

- Zachování
- Vzdělávání
- Trvale udržitelný rozvoj / cestovní ruch

Geopark North Pennines, 2004

Geopark hraje klíčovou roli při získávání finančních prostředků v oblasti.

Loterie Fondu kulturního dědictví UK vydávané geoparkem přináší 450 000 liber finančních prostředků.

Geopark je partnerem veřejného, soukromého a neziskového sektoru

Geopark Bergstrasse – Odenwald, 2005

Geopark je hlavní marketingovou značkou regionu

Území je od r. 1969 Přírodním parkem a v r. 2008 získalo titul „Qualitäts Naturpark“

V geoparku jsou 2 památky světového dědictví UNESCO-Messel Pit a klášter Lorsch

Geopark navštíví za rok 900 000 lidí - většinou na jednodenní výlety

Geopark přinesl financováním projektů do regionu (cca 3000 km²) přes 1,6 mil. Eur

Geopark zaměstnává 15 pracovníků a má 40 dobrovolných strážců

Vzdělávací kurzy pro strážce a průvodce geoparku

Geopark

není

nevytváří formální omezení nebo právní povinnosti

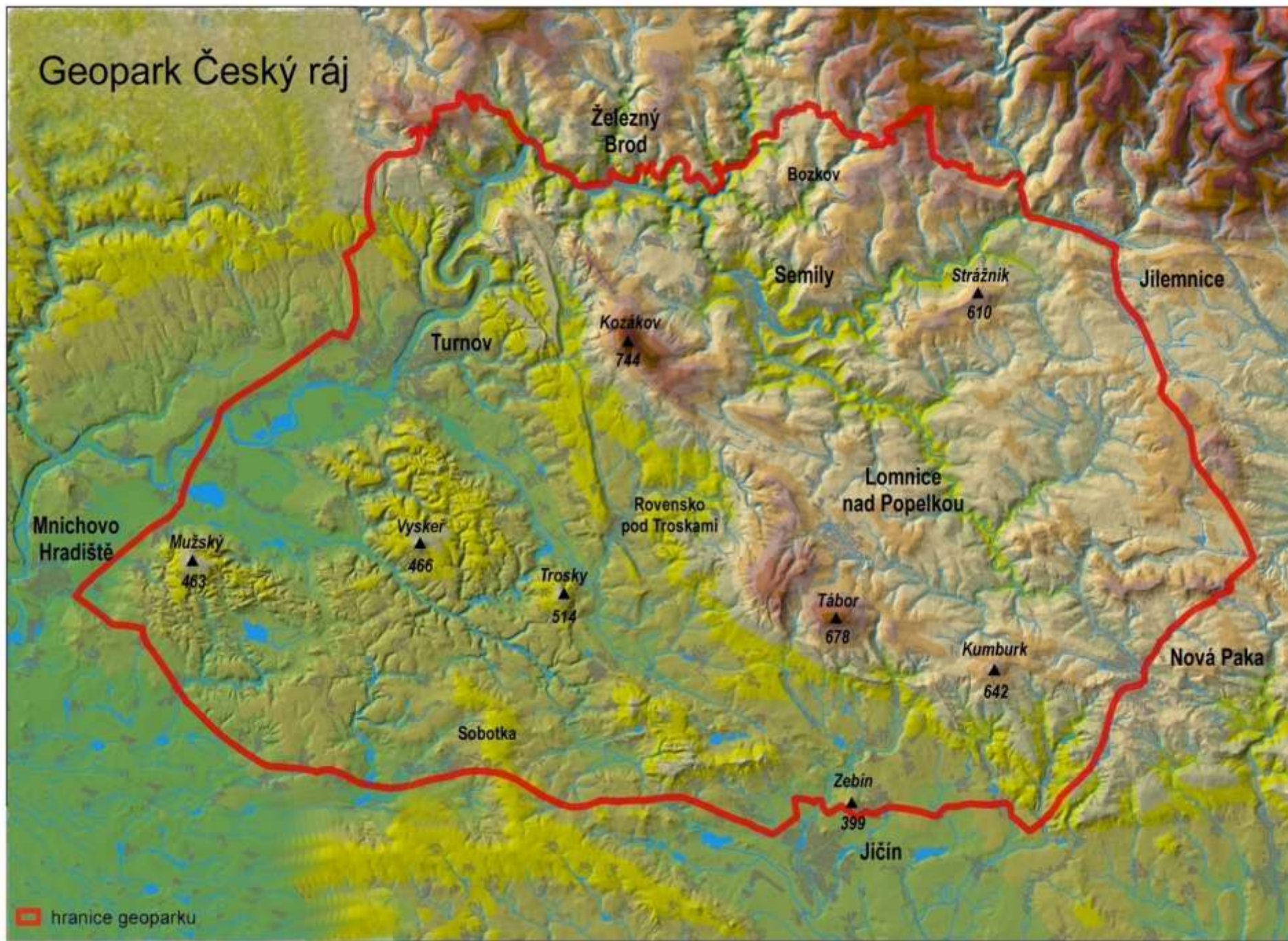
- oplocený prostor pro vědce
- geologický zábavní park

území bez zapojení místních komunit

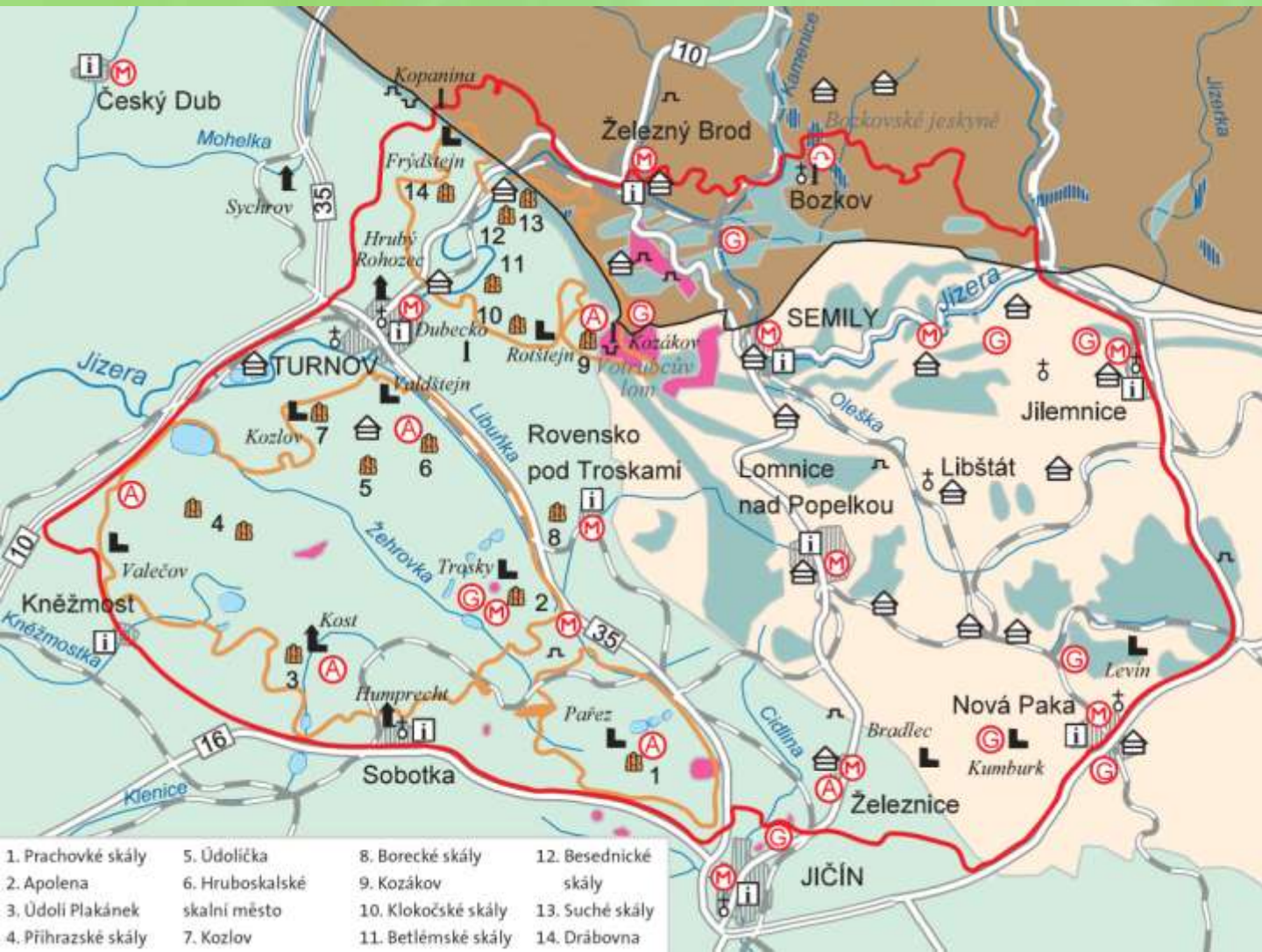
území bez strategie ekonomického rozvoje

Geopark Český ráj

 hranice geoparku

- přeměněné horniny prvohor
- sedimenty prvohor
- vápence a dolomity
- vulkanity prvohor
- sedimenty křídý (druhohory)
- třetihorní vulkanity
- Lužický zlom
- 1 skalní město
- muzeum
- geologická lokalita
- archeologická lokalita
- hranice geoparku
- hranice CHKO Český ráj

1. Prachovské skály	5. Údolička	8. Borecké skály	12. Besednické skály
2. Apolena	6. Hruboskalské skalní město	9. Kozákov	13. Suché skály
3. Údolí Plakánek	7. Kozlov	10. Klokočské skály	14. Drábovna
4. Přihrazské skály			

Prachovské skály

Turonské stáří (92-90 mil BP)

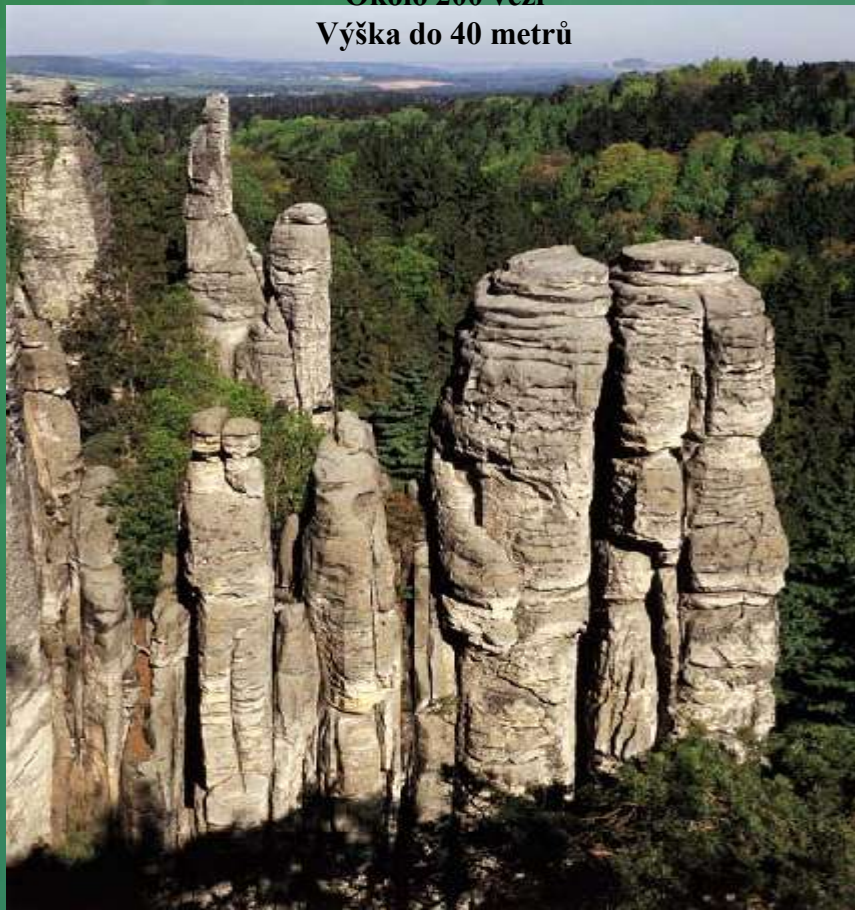
Pokročilejší vývoj než Hruboskalské skály

Kaňony prostupují celým masivem

Boulovité stěny, římsy, brány, dutiny, voštiny, škrapy, jeskyně

Okolo 200 věží

Výška do 40 metrů

Příhrazy

Vypreparovaný
čedičový vrch
Mužský
Prstencové
uspořádání
pískovcových bloků
Drábské světničky

Plakánek

- údolní pískovcový fenomén
- Říčka Klenice proříznutá do pískovcového masivu
- Specifická vegetace vlivem vlhkého mikroklimatu

Vulkanická činnost

Studenec u Jilemnice polštářové lávy, perm

Lom Hvězda

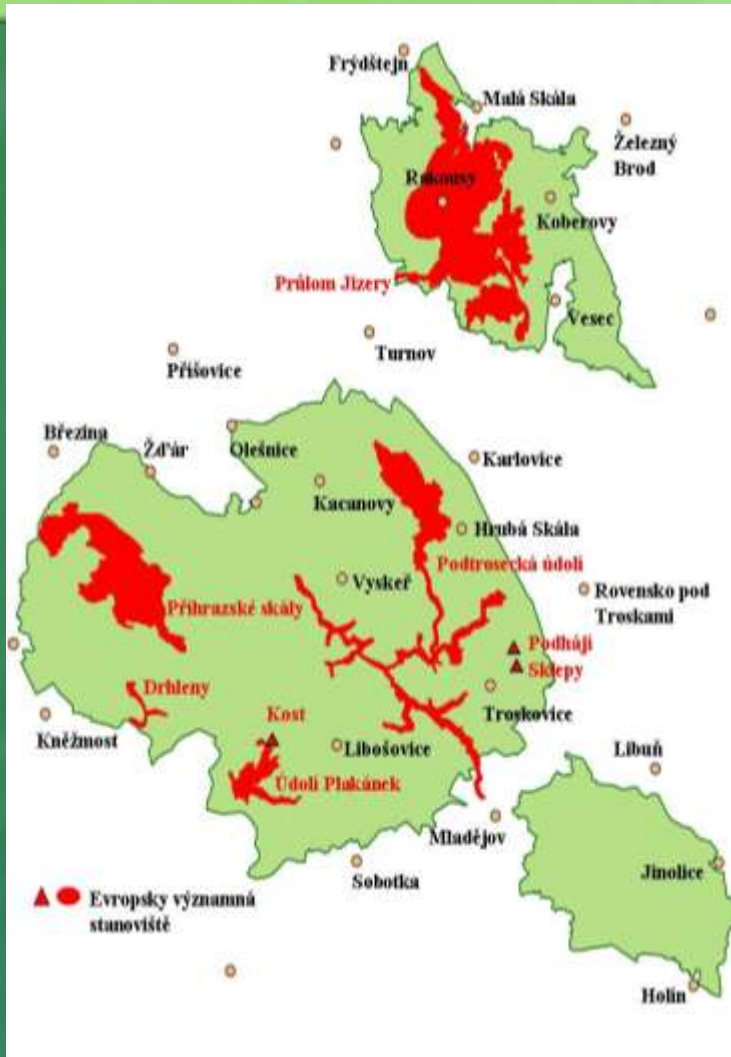
- láva melafyru
- překrytá uloženinami
- base-surge
- (freatomagmatická erupce maaru)
- a struskovými
- pyroklastickými proudy
- (strombolská erupce)

CHKO Český ráj

CHKO Český ráj

Hrady a zámky

Hrubá Skála

Valdštejn

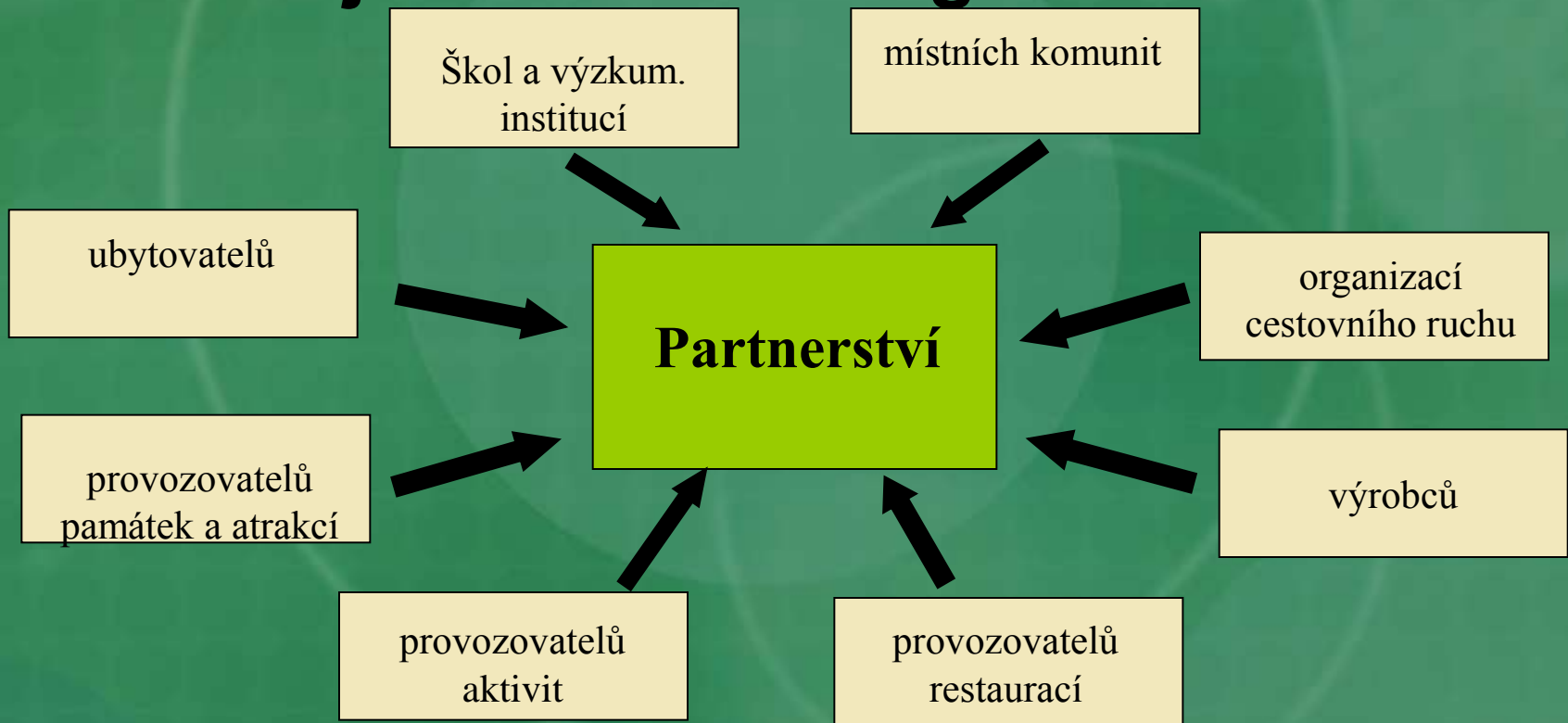

Kumburk

Geopark je partnerem

jednotlivců a organizací
jednotlivců a organizací

Liberec	Tanvald	Harrachov	
03321	03322	03411	D.Misečky
Český Dub	Jablonec n.N.	Rokytnice n.J.	03412
03323	03324	03413	Špindl.Ml.
Příšovice	Turnov	Semily	03414
03341	03342	03431	Vrchlabí
Kněžmost	Rovensko p.T.	03432	Svob.
03343	03344	03433	03
D.Bousov	Sobotka	03434	Ho
13121		Jičín	034
	13122	Bělohrad	Dv.Kr

03-341 Kněžmost

Žehrovské lesy
písky, fluviaální sedimenty,

Tvorba krajiny
mladším tercié
gravitační pole s bloky pískov

Goethit jako
železná ruda

mrazový klín 250x55 cm vyplněný
deluvioeolickým sedimentem

Geohazardy, evidence sesuvných území

03-413 Semily, Bítouchov

sesuv, zničené těleso silnice a narušená
statika domů

Lokality s významnými nálezy fosilií

teplické souvrství, svrchní turon,
lavice pískovce s mlžem

*Cremnoceramus
waltersdorfensis*

Prehistorické a historické osídlení krajiny

Keramika z mladší doby
kamenné

Keramika z mladší doby
bronzové

Archeologický výzkum a dokumentace lokality Všeň

- paleobotanika
- geochemie
- fosfátová analýza
- radiokarbonátové datování

Mužský – Hrada

Pravěké výšinné sídliště a raně středověké hradiště

ROP NUTS II. Geopark Český ráj – centrum rozvoje geoturismu (CZ 1.13/3.2.00/02.00200)

- **ROP** probíhá v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod, prioritní osa 3 „Cestovní ruch“, oblast podpory 3.2 Marketingové a koordinační aktivity v oblasti cestovního ruchu.

■ **Úkolem projektu je:**

- vytvořit dobré podmínky pro rozvoj geoturismu v území, zvýšit propagaci celkového obrazu geoparku, informovanost návštěvníků a připravit atraktivní nabídku služeb, která bude podporovat formu turismu šetrnou k životnímu prostředí.
- umožnit místním obyvatelům, aby se ztotožnili s hodnotami přírodovědného a kulturního dědictví a aktivně se zapojili do revitalizace a údržby území.

Cíle projektu:

- **rozšířit** nabídku služeb v území o produkty, které přispějí k rozvoji geoturismu
- **zavést** službu geoprůvodců
- **zvýšit** počet „ekologicky uvědomělých turistů“
- **zvýšit** propagaci neprávem opomíjených lokalit,
- **snížit** jednostranné vytěžování omezeného okruhu přírodních památek, v některých případech na hranici jejich kapacity, v CHKO Český ráj
- **aktivně** zapojit místní obyvatele do revitalizace a údržby území

Strategie projektu

- Zavedení sítě geoprůvodců
- Databáze dostupných geoturistických cílů

Přínos

- Zvýšení ochrany přírody
- Rozšíření nabídky šetrného cestovního ruchu.
- Možnost regulace pohybu turistů (převážně v „citlivých zónách CHKO) a ovlivnění negativních dopadů jejich přítomnosti, zvýšení jejich bezpečnosti a vzdělanosti v oblasti environmentální.
- Zapojení místních obyvatel, zvýšení ekonomického rozvoje oblasti.

Strategie projektu

■ Inventarizace a návrh geo-turistických stezek

Přínos

- Zjištění současného stavu stezek, způsob jejich značení.
- Zajištění dobré orientace návštěvníků, zvýšení jejich spokojenosti.
- Zapojení obcí do přípravy nových stezek.

Strategie projektu

- Propagační materiály
- internetové stránky
- prezentace produktů v zahraničí
- geo-turistická mapa

Přínos

- Zajištění nepřetržité komunikace s veřejností a její informovanosti.
- Pozitivní ovlivnění návštěvnosti destinace.

<http://www.geopark-ceskyraj.cz>

Propagace

■ Letáky

- lokality, které jsou součástí tématického celku
- sopky Geoparku Český ráj
- drahé kameny v Geoparku
- voda v Geoparku
- kamenné moře v Geoparku

Propagace

- Samolepky s logem „Geoparku Český ráj“
 - návrh
 - na všech propagačních materiálech

Propagace

- **Propagační film o Geoparku Český ráj**
 - přilákat návštěvníky, kteří stráví v destinaci více dní zaměřených na kvalitu, nikoliv na kvantitu prožitku
 - nabízet atraktivní formy trávení volného času (relaxace spojená s poznáním, turistikou, ekovýchovou)
 - propagovat i méně turisticky známé lokality
 - vychovávat k ochraně přírodního a kulturního dědictví a vzdělávat v oblasti udržitelného rozvoje
 - u známých turistických lokalit poskytl nové, zajímavé informace.
 - Česky a anglicky

Propagace

- **Prezentace Geoparku Český ráj v zahraničí, prostřednictvím konferencí a jednání zaměřených na geoturismus**
- možnost prezentace výstupů projektu, geoparku
- získání nových poznatků, potřebných k dalšímu rozvoji

Přínosy

■ Pro turisty a obyvatele

- rozšíření a zkvalitnění nabídky služeb
- zvýšení vzdělanosti v oblasti ekologické výchovy a geologických věd
- snadnější orientace v území
- lepší prožitek návštěvy
- aktivní zapojení do rozvoje geoturismu
- hospodářský růst i méně známých turistických míst

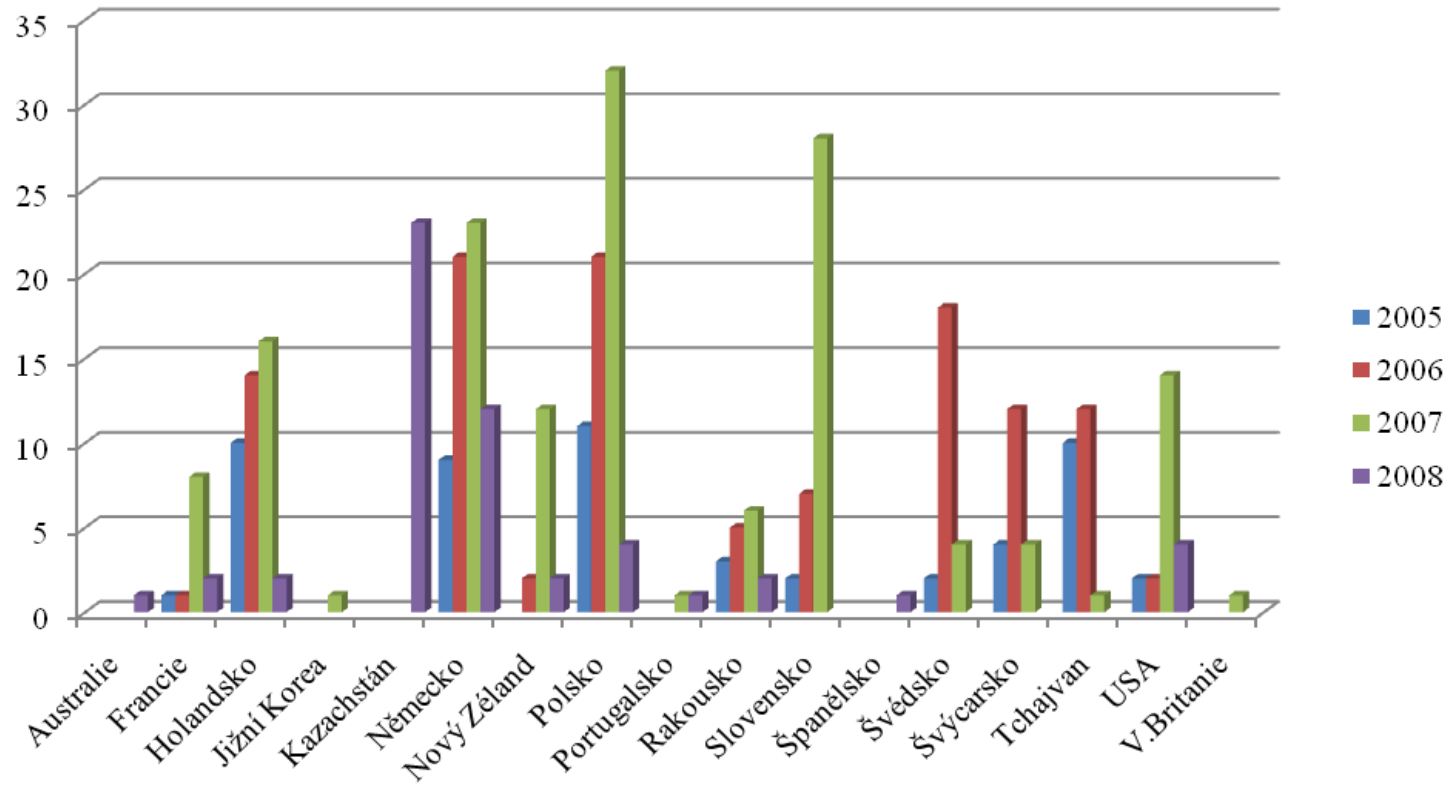
■ Pro destinaci

- nižší škodlivé dopady masového turismu
- vyšší publicita méně známých oblastí
- vyšší ochrana životního prostředí
- podpora místní ekonomiky

složení geoturistů podle zemí

Příležitosti a budoucí vývoj geoparku

- rozvoj geoturismu – šetrné formy cestovního ruchu
- aktivní zapojení místních obyvatel do revitalizace území
- vznik nových pracovních míst → zvýšení životní úrovně
- zvýšení intenzity spolupráce místních aktérů
- potenciál k prodloužení hlavní turistické sezóny
- spolupráce s dalšími evropskými a světovými geoparky
- podpora ochrany přírodního prostředí
- zaměření na kvalitu a nové technologie
- zvýšení kvality služeb (rozvoj infrastruktury)

GEO PARK ČESKÝ RÁJ

šance pro náš region

